

RAADSMEEDEDELING

Onderwerp

Stand van zaken Beschermd Wonen - Maatschappelijke Opvang - OGGZ en Verslavingszorg

---

Steenbergen; 19 maart 2024

Aan de Raad,

Op 10 oktober 2023 heeft u de vorige informatiebrief ontvangen over de stand van zaken binnen Beschermd Wonen (BW), de Maatschappelijke Opvang (MO) en Openbare Geestelijke Gezondheid (OGGZ). In deze brief heeft u kunnen lezen dat wij u voortaan regelmatig informeren over de laatste stand zaken op deze dossiers. Daarom hierbij kort de stand van zaken per onderwerp.

Centrumregeling

BW, MO en OGGZ zijn taken die we als gemeente niet alleen kunnen organiseren en uitvoeren. Sterker nog het Rijk verplicht gemeenten om op deze onderwerpen samen te werken. Deze verplichting is onderdeel van de Norm van Opdrachtgeverschap (NvO) en in deze norm wordt er een aantal (afspraken)voorwaarden gesteld. Dit vraagt om aanscherping van de huidige regionale samenwerkingsafspraken. De beste passende governance bij de vastgestelde uitgangspunten voor samenwerking in de regio is een centrumregeling. Dit is toegelicht tijdens de informatieavond voor de gemeenteraden in de regio op 22 november. De presentatie van deze avond heeft u ontvangen via uw griffier. Momenteel stellen wij een 1ste concept centrumregeling op. Deze wordt als zienswijze voorgelegd aan u als gemeenteraad, naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024. Vervolgens zullen de colleges de centrumregeling vaststellen en wordt de centrumregeling voorgelegd ter besluitvorming aan alle gemeenteraden in de regio.

Uitvoeringsprogramma Regiovisie

In het eerste kwartaal van 2023 is de regiovisie in alle 6 de gemeenteraden aangenomen. Een onderdeel van de regiovisie is het jaarlijks opstellen van een uitvoeringsprogramma. In dit uitvoeringsprogramma worden alle (actie)punten opgenomen uit de regiovisie. Naast de punten uit de regiovisie worden de punten uit het landelijk actieplan dakloosheid opgenomen in het uitvoeringsprogramma. In de bijlage vindt u het uitvoeringsprogramma 2024.

Beschermd Wonen

Landgoed Vrederust

Vanaf mei/juni 2023 is de Domus gerealiseerd op het terrein van de GGZWNB in Halsteren. De Domus voorziening is een beschermde woonvorm voor een doelgroep van dak- en thuisloze volwassenen die vaak als gevolg van psychiatrie en verslaving langere tijd op straat hebben geleefd. Eind vorig jaar zijn er op het terrein, kort achter elkaar 2 incidenten gebeurd. Deze

incidenten worden momenteel onderzocht. Bij de 2 incidenten zijn geen cliënten betrokken van de Domus. Naar aanleiding van de incidenten op het terrein van Vrederust komen er klachten en angstgevoelens naar voren die vooral te maken hebben met drugsgebruik en dealers. De overlast op het terrein is er al jaren, maar er is wel een toename te zien sinds januari 2023. Er wordt integraal (in samenwerking met GGZWNB, Leger des Heils, politie en gemeente Bergen op Zoom) ingezet om deze overlast terug te dringen op het gehele terrein. Op 23 april vindt er een werkbezoek plaats aan de Domus voor u als gemeenteraadsleden. De uitnodiging en het programma volgt via de griffier.

De Kade

De Kade is een woonvoorziening van de GGZWNB voor mensen met een Beschermd Wonen indicatie of een Wet Langdurige Zorg-indicatie (WLZ). De doelgroep op die locatie is zwaar (in problematiek) in combinatie met de grootte van de groep. Dit heeft impact op de wijk. De vraag is dan of de Kade gesitueerd is op de meest ideale locatie voor deze doelgroep. Deels vanwege de beperkte draagkracht van de wijk en deels vanwege de onrust bij een dergelijke voorziening. Aan de andere kant wordt er ingezet op het zo veel mogelijk opvangen, huisvesten en begeleiden van mensen met een (psychische) kwetsbaarheid in de wijken. Dit zorgt ervoor dat mensen vaker geconfronteerd kunnen worden met voorbeelden van "onbegrepen" of "ongewenst" gedrag. Het in zijn geheel voorkomen van overlast is dan ook niet mogelijk, aangezien de samenleving nu eenmaal niet geheel maakbaar is. Toch willen wij, in samenwerking met GGZWNB, verkennen of er mogelijkheden zijn om de samenstelling van de groep op de locatie te wijzigen door bv. het huisvesten van mensen met mindere problematiek of onderzoek naar een herlocatie. Dit laatste is niet zomaar gerealiseerd onder andere vanwege de druk op de woningmarkt.

Woonplaatsbeginsel

Gemeenten, het Rijk en andere partijen werken al jaren aan de transitie 'van beschermd wonen naar een beschermd thuis'. Deze wending moet het mogelijk maken dat mensen met psychische problemen vaker thuis of in hun eigen woonplaats kunnen blijven wonen. Het woonplaatsbeginsel en het nieuwe objectief verdeelmodel moeten ervoor zorgen dat alle gemeenten verantwoordelijk worden voor de ondersteuning van de eigen inwoners. Niet de gemeente waar de cliënt zich aanmeldt, maar de gemeente waar de cliënt vandaan komt wordt verantwoordelijk voor het verstrekken van beschermd wonen. Nu ligt deze verplichting nog bij de centrumgemeenten. Deze doordecentralisatie moet recht doen aan het in 2015 verschenen [advies](#) 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' van de Commissie Toekomst beschermd wonen. De behandeling van het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen is controversieel verklaard. De nieuwe streefdatum voor invoering blijft vooralsnog 1 januari 2025. Daarvoor moet de wet dan voor de zomer in 2024 door beide kamers worden behandeld.

Maatschappelijke Opvang

Inzet Stichting Barka

Een belangrijke succesfactor bij de koudweerregeling arbeidsmigranten is de inzet van Stichting Barka. Als Oost-Europese arbeidsmigranten dakloos worden, is er in Nederland nauwelijks een vangnet voor ze. Daarom probeert de Poolse stichting Barka hulp te bieden. Stichting Barka is de enige partij die deze hulp kan bieden voor deze doelgroep. Omdat deze groep steeds groter wordt, wordt vanaf 01-01-2024 de hulpverlening van Stichting Barka structureel ingezet in onze regio.

Maatschappelijk opvang

Tijdens het uitvoeren van structurele koudweerregeling binnen de locatie van de Maatschappelijk opvang is een grote groep Flakka gebruikers in beeld gekomen. Flakka is een designerdrug bestaande uit een aantal synthetische cathionen die meestal worden gerookt met een kort en krachtig euforisch effect. Hierdoor is er een onveilige situatie ontstaan voor het personeel van de opvang en de overige gasten van de opvang. De flakkagebruikers vertonen excessief acting out gedrag wat zich uit in achterdocht, motorische onrust, oververhitting en agressie. Flakka geeft een bepaalde geur af waardoor personeel en andere gasten klachten krijgen als misselijkheid, hoofdpijn en overgeven. Omdat de geur zich ook vanuit kleding en de huid van de gebruiker verspreidt is de verspreiding moeilijk te isoleren tot bijvoorbeeld de eigen kamer. Op dit moment is de situatie zo dat medewerkers zich ziek moeten melden in verband met de gezondheidsklachten die zij oplopen in de uitvoering van hun werk. Daarom is besloten om de gasten die flakka gebruiken, niet meer toe te laten bij de opvang (en koudweerregeling).

De structurele koudweerregeling is van kracht tot 1 april 2024. We hebben besloten om voor deze groep flakka gebruikers een aanpassing te maken in de winterregeling, dit is op basis van gevoelstemperatuur. Daarnaast is met de betrokken (zorg-)partners gekeken hoe deze groep opgevangen kan worden bij een gevoelstemperatuur onder de 0 graden. Dit heeft geresulteerd in een handelingsprotocol.

Ondertussen worden alle 10 deze mensen in beeld gebracht (wel of geen WLZ (Wet Langdurige Zorg)-indicatie en procesregie bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Uiteraard wordt er gekeken of plaatsing elders in zorg mogelijk is. Het gaat om mensen die verslaafd zijn, geen hulp willen en enkel willen gebruiken. Ook biedt Novadic Kentron hun expertise aan als het gaat om omgaan met flakkagebruikers voor medewerkers van de opvang.

Zorg & Veiligheid

Subsidietoekenning vroegsignalering in de wijk: "regionale inzet van de Wijk GGD-er en Wijk GGZ-er.

De gemeenten hebben in april 2023 een subsidieaanvraag ingediend binnen het landelijk programma Grip op onbegrip gericht op vroegsignalering in de wijk. We zien een toename van personen met psychische problematiek (licht en zwaar) en van personen die onbegrepen gedrag vertonen. We zien de drukte bij het OGGZ - team (bemoeizorg) steeds verder toenemen en de politie meldt dat het aantal meldingen bij politie van mensen met onbegrepen in de eerste helft van 2023 hoger ligt dan in de eerste 6 maanden van het afgelopen jaar.

Met de inzet deze subsidieaanvraag wordt beoogd dat signalering, zorg en ondersteuning voor mensen met onbegrepen gedrag tijdig, outreachend, adequaat en in samenhang wordt geboden. Zo wordt geprobeerd te voorkomen dat mensen verder afglijden, in de problemen komen, de situatie escaleert en er veiligheidsrisico's ontstaan voor de persoon zelf en/of de directe omgeving. De subsidie is in november aan ons toegekend en heeft een looptijd van 15 maanden. Per januari 2024 zijn 1 wijk GGZ-er en 1 wijk GGD-er gestart die binnen de regio werkzaam zijn.

Start Implementatie levensloopaanpak

De colleges van burgemeester en wethouders hebben ingestemd met de implementatie van de levensloopaanpak. De gemeenten zien een directe link met het ontbreken van een soepel verlopende en werkende Levensloopaanpak met de leefbaarheid van de regio. Daardoor wordt door hen verantwoordelijkheid gevoeld om een duurzame samenwerking en financiering op te zetten. De levensloopaanpak zorgt voor betere ondersteuning en zorg aan mensen met een psychische stoornis en/of een verslaving en/of een verstandelijke beperking én een hoog veiligheidsrisico door verbetering van de van de (keten)samenwerken in het district de Markiezaten. Doordat de inwoner zijn hele leven, of zo lang als nodig gemonitord wordt krijgt hij/zij de kans om mee te doen in de samenleving en is er minder kans op escalatie. Dit draagt bij aan een veiligere omgeving, ook voor de persoon zelf. In januari 2024 is de projectleider gestart met de uitvoering van de opdracht.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris,

J. van Delden

de locoburgemeester,

E.M.J. Prent